

linkgroup
Educational
Alliance

STANDARDI ZA NASTAVNIKE

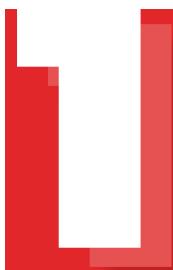
LINK EDUCATIONAL ALLIANCE STANDARDI ZA NASTAVNIKE

Standardi za nastavnike ogledaju se u pregledu načela, profesionalnih kompetencija i neophodnih aktivnosti za planiranje, implementaciju i evaluaciju nastavne prakse, kao i profesionalnog odnosa prema radu i sopstvenom napretku.

Standardi za nastavnike predstavljaju ishod sveobuhvatne analize savremenih nastavnih metoda, upotrebe tehnologije u nastavi, efektivnosti nastavnog procesa i odnosa prema radu. Na ovaj način nastavnici mogu iskoristiti Standarde za samoevaluaciju, procenu sopstvene prakse, određivanje elemenata za unapređenje i potrebe za profesionalnim usavršavanjem.

Predstavljanje Standarda za nastavnike podrazumeva postavljanje reprezentativne tačke u odnosu na koju nastavnici mogu uspostaviti, oceniti i moderirati sopstvenu nastavnu praksu i unaprediti svoje profesionalne kompetencije.

OSNOVU ZA STANDARDIZACIJU NASTAVNE PRAKSE ČINI 10 NAVEDENIH PRINCIPA:

Kvalitetno obrazovanje je univerzalno ljudsko pravo i, kao takvo, predstavlja preduslov za uspešno funkcionisanje pojedinca i društva.

Za kvalitetno obrazovanje neophodna je kvalitetna nastavna praksa za sve učenike i u svim okolnostima.

Kvalitetnu nastavu sprovode obrazovani, kvalifikovani i kompetentni nastavnici u skladu sa definisanim i zakonski uspostavljenim standardima i regulativama.

Kvalifikacije i kompetencije nastavnika moraju odgovarati pravnim regulativama, potrebama učenika, predmetnim zahtevima, savremenim potrebama i zahtevima pojedinca i društva.

Kvalitetno obrazovanje predstavlja preduslov za usvajanje vrednosti, donošenje adekvatnih odluka i izbora, kao i preduslov za uspeh u privatnom, društvenom i profesionalnom životu pojedinca.

6

Profesionalno ponašanje nastavnika i njihov pristup donošenju odluka podrazumeva efektivnu, etičku, društveno odgovornu i ekološku praksu.

7

Nastavnici, profesionalni saradnici u nastavi i roditelji imaju zajednički cilj uspostavljanja kvalitetnog obrazovanja za sve učenike, međusobno saraduju i neguju komunikaciju baziranu na poštovanju i razumevanju.

8

Nastavnici koriste Standarde za nastavnike u svrhu samoprocene, moderacije nastavnog procesa i podrške učenicima, roditeljima i saradnicima.

9

Nastavnici se u svom radu vode etičkim, ekološkim i profesionalnim odlukama, podržavajući opšte principe, pravila ponašanja i aktivnosti koje doprinose opštem dobru svih članova društva.

10

Nastavnici neprestano ocenjuju, moderiraju i unapređuju sopstvenu nastavnu praksu, obezbeđujući kvalitetno obrazovanje svim učenicima, bez obzira na okolnosti.

Standard 1

STRUČNI NASTAVNICI

1.1.

Poseduju adekvatnu kvalifikaciju, znanje i kompetencije za izvođenje nastavnog procesa.

1.2.

Unapređuju postojeće i istražuju i implementiraju nova znanja, veštine, prakse i nastavne metode radi unapređivanja znanja i kompetencija učenika.

1.3.

Koriste znanje o predmetnom sadržaju i kurikulumu za kreiranje planova i programa, kao i unapređenje vertikalnog i horizontalnog učenja kod učenika.

1.4.

Prepoznaju koje nastavne metode odgovaraju specifičnim predmetnim sadržajima i implementiraju ih u vidu inovativnih didaktičkih sredstava kojima unapređuju znanje i kompetencije učenika.

1.5.

Istražuju aktuelne predmetne sadržaje, dopunjuju plan i program u skladu sa izmenama u predmetnom sadržaju i unapređuju svoju nastavnu praksu u skladu sa njima.

1.6.

Samostalno istražuju i koriste mogućnosti profesionalnog usavršavanja kroz učešće na lokalnim, nacionalnim i internacionalnim obukama i platformama.

1.7.

Pokazuju adekvatno znanje o ulozi informacionih tehnologija u nastavnom procesu i koriste ga za unapređivanje znanja i kompetencija učenika.

Standard 2

EFEKТИВНИ НАСТАВНИЦИ

Pokazuju znanje i razumevanje osnova pedagogije, didaktike i metodologije u nastavnom procesu i unapređuju ih u skladu sa savremenom praksom.

2.1.

Prepoznaju specifične potrebe učenika i diferenciraju nastavni proces u skladu sa načinom na koji učenik uči i njegovim potrebama, ne zapostavljajući pritom predmetne zahteve i ishode.

2.2.

Prepoznaju i prate psihosocijalni, intelektualni i akademski razvoj učenika i u skladu sa tim prilagođavaju nastavni proces.

2.3.

Unapređuju postojeće metode u nastavnom procesu i implementiraju inovativne prakse kojima pružaju podršku učenicima koji pokazuju indikacije za primenu individualnih planova (učenici sa razvojnim poteškoćama i nadareni učenici).

2.4.

Promovišu interdisciplinarni pristup usvajanju znanja i kompetencija kroz projektnu ili problemsku nastavu, unapređujući pritom razvijanje i transverzalnih veština kod učenika.

2.5.

Standard 3

NASTAVNICI KAO MENTORI U NASTAVI

3.1.

Primenjuju didaktičke metode, nastavne aktivnosti, digitalne alate i procenjuju znanje učenika u skladu sa zahtevima predmeta i potrebama i kompetencijama učenika.

3.2.

Primenjuju varijacije u nastavnom procesu u skladu sa zahtevima predmeta i potrebama učenika kako bi unapredili učešće, aktivnost i refleksivnost učenika.

3.3.

Motivišu učenike na promišljanje, podstiču autonomiju u radu i kreiraju sigurno i podsticajno okruženje za istraživanje.

3.4.

Obezbeđuju adekvatne resurse za rad učenika, maksimizujući prilike za učenje i istraživanje.

3.5.

Ohrabruju učenike da unapređuju socioemocionalne, digitalne i akademske veštine u pristupu izučavanju predmetnog sadržaja.

3.6.

Koriste digitalne alate i druge resurse radi diverzifikacije predmetnih sadržaja u skladu sa potrebama učenika.

3.7.

Identifikuju, istražuju, implementiraju i koriguju sopstvenu nastavnu praksu u skladu sa potrebama učenika i predmetnim zahtevima.

Standard 4

NASTAVNICI KAO MODERATORI OKRUŽENJA ZA UČENJE

4.1.

Kreiraju podsticajno i sigurno okruženje za učenje u skladu sa potrebama učenika i predmetnim zahtevima, podstičući društvenu odgovornost i empatiju.

4.3.

Jasno i precizno predstavlja očekivane ishode učenja i nastavne aktivnosti, pružajući specifične resurse, alate i instrukcije za njihovo dostizanje.

4.5.

Postupa po načelima jednakosti, pravde, moralnosti i odgovornosti, pristupajući svakom učeniku sa poštovanjem i uvažavajući njegovu ličnost i potrebe.

4.7.

Promovišu saradnju među učenicima i timski rad, unapređujući njihove socioemocionalne, digitalne i akademske veštine.

4.9.

Podstiču samostalnost, autonomiju, refleksivnost i odgovornost kod učenika, pružajući im resurse i konstruktivna uputstva za samostalno istraživanje.

4.2.

Upravljaju okruženjem za učenje vodeći se pravilima ponašanja, otvorenom komunikacijom baziranom na uzajamnom poštovanju i uspostavljanjem jasnih i preciznih okvira za postupanje i donošenje odluka.

4.4.

Primenjuje različite metode za odgovorno, etično i sigurno korišćenje informacionih tehnologija u nastavnom procesu.

4.6.

Oblikuje afirmativno okruženje za učenike u kom se promovišu tolerancija, jednakost, pravednost, istraživački duh i kritičko razmišljanje.

4.8.

Podstiče unapređenje transverzalnih veština kod učenika kroz kreiranje višefrontalnih okruženja za učenje, u skladu sa potrebama i kompetencijama učenika.

Standard 5

NASTAVNICI KAO MODERATORI USVAJANJA ZNANJA

5.1.

Motivisu učenike da pristupe učenju i istraživanju vodeći se pravnim i etičkim regulativama, promovišući akademsko poštjenje, mere zaštite i bezbednosti učenika i poštovanje intelektualne i lične svojine.

Ohrabruju učenike da preuzmu inicijativu i istražuju različite metode usvajanja znanja, u skladu sa njihovim potrebama i predmetnim zahtevima.

5.2.**5.3.**

Primenjuju različite metode za formativnu i sumativnu procenu znanja, uzimajući u obzir predmetne zahteve, kompetencije učenika i objektivne kriterijume ocenjivanja.

Omogućavaju učenicima da pokažu znanje i dostignu predmetne zahteve u skladu sa sopstvenim potrebama, načinom učenja i mogućnostima.

5.4.**5.5.**

Primenjuju objektivne, konzistentne, pravedne i jasne kriterijume procene znanja radi dostizanja preciznog i pravičnog ocenjivanja.

U adekvatnom vremenskom roku pružaju relevantne, konkretne i instruktivne povratne informacije o radu učenika, pružajući i prikaz novih metoda i resursa za unapređivanje znanja i kompetencija učenika.

5.6.**5.7.**

Koriste ishode formativnih i sumativnih procena znanja za unapređenje znanja i kompetencija učenika.

Koriste ishode formativnih i sumativnih procena znanja za analizu, moderaciju i unapređenje vlastite nastavne prakse.

5.8.

Standard 6

PROFESIONALNI NASTAVNICI

- 6.1.** Neguju otvorenu komunikaciju i sarađuju sa kolegama s ciljem podrške unapređivanja znanja i kompetencija učenika.
- 6.2.** Komuniciraju sa kolegama, saradnicima, roditeljima, učenicima i upravom škole vodećise uzajamnim poštovanjem i konstruktivnim dijalogom.
- 6.3.** Koriste formalne kanale komunikacije za redovno podnošenje izveštaja o izvršenju radnih zadataka i napretku učenika.
- 6.4.** Ponašaju se odgovorno i profesionalno, u skladu sa pravilima ponašanja i etičkim normama, negujući autoritet, integritet i etičnost profesije.
- 6.5.** Redovno obavljaju svoje radne zadatke, pokazujući posvećenost učenicima, kolegama, roditeljima i upravi škole.
- 6.6.** Doprinose unapređenju i implementaciji pravila škole, donoseći etičke, ekološke i društveno odgovorne odluke.
- 6.7.** Sarađuju sa kolegama na projektima, interdisciplinarnim aktivnostima i razvoju kurikuluma, a radi unapređenja uspeha i kompetencija učenika.
- 6.8.** Razmenjuju sa kolegama primere dobre prakse u školskoj sredini ili putem portala, platformi, projekata ili foruma, neprestano unapređujući sopstveni rad.
- 6.9.** Redovno pružaju precizne, jasne i konstruktivne povratne informacije učenicima, roditeljima, kolegama i upravi škole.
- 6.10.** Pozitivnom i afirmativnom praksom unapređuju etos škole, promovišući zajedničku misiju, viziju i vrednosti kolektiva.

Standard 7

NASTAVNICI KAO SARADNICI UČENIKA, RODITELJA, STRUČNIH SARADNIKA I ŠKOLSKE ZAJEDNICE

7.1.

Sarađuju sa roditeljima i stručnim saradnicima škole, vodeći se komunikacijom baziranim na uzajamnom poštovanju i stručnosti, vodeći se zajedničkim ciljem dobrobiti učenika.

Redovno obaveštavaju roditelje i stručne saradnike o radu, napretku i kompetencijama učenika, pružajući konkretnе, relevantne i konstruktivne povratne informacije.

7.2.**7.3.**

Podstiču učešće roditelja, stručnih saradnika i školske zajednice u nastavnom procesu i vannastavnim aktivnostima, u skladu sa potrebama učenika, zahtevima predmeta i društvenom odgovornošću.

Uključuju učenike, roditelje, kolege i druge članove lokalne zajednice u aktivnosti kojima se podstiče ekološki i humanitarni aktivizam učenika, promovišući društveno odgovorno, etičko i ekološko ponašanje.

7.4.**7.5.**

Promovišu celoživotno učenje i unapređenje kompetencija, te svojim rečima i delima predstavljaju uzor i autoritet učenicima, roditeljima i školskoj zajednici.

KOMPETENCIJE**VEŠTINE****OPIS**

Akademske kompetencije

- Metakognicija
- Vrednost usvajanja znanja
- Celoživotno učenje
- Problem solving
- Interdisciplinarni projekti

○ Učenik razvija sposobnost da sagleda svoj rad i da identifikuje prednosti i mane u procesu usvajanja znanja. Prihvata koncept celoživotnog učenja i problemima pristupa analitički i kritički, uz istovremeno razvijanje svesti o različitim nacionalnim perspektivama i globalnim problemima.

Digitalne kompetencije

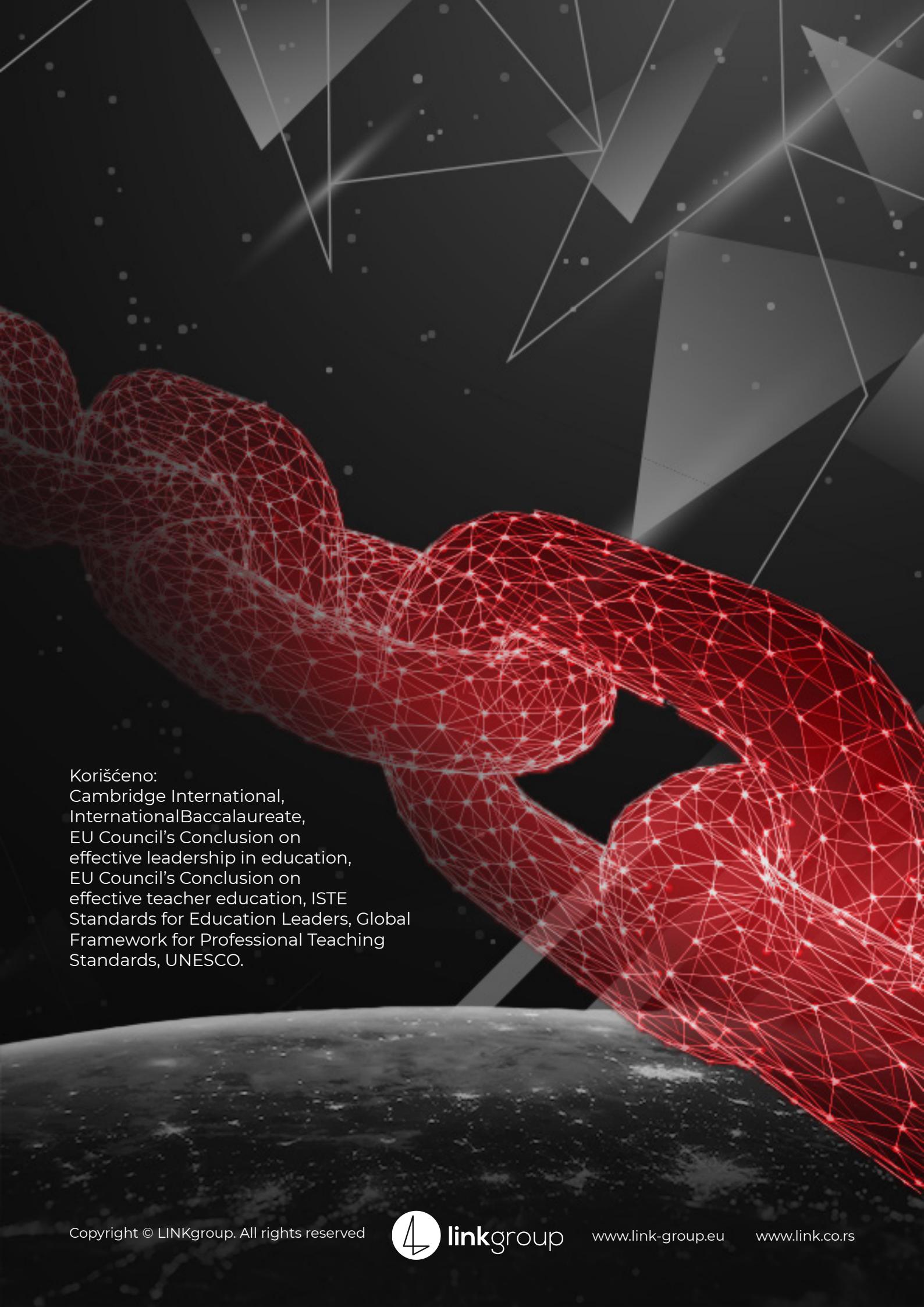
- Istraživanje i analiza
- Povezivanje sa drugim ljudima i saradnja
- Komunikacija
- Digitalna pismenost
- Kreativnost

○ Učenik koristi informacione tehnologije bezbedno i etički, za istraživanje, komunikaciju sa drugim ljudima i unapređenje sopstvenog rada u timu, pri čemu unapređuje i sopstvenu digitalnu pismenost.

Socioemocionalne kompetencije

- Empatija
- Etika i svest o moralu
- Izgradnja karaktera
- Kolektivna solidarnost
- Životne veštine

○ Učenik postupa prema drugima vodeći se etikom, empatijom i komunikacijom baziranim na poštovanju, gradeći koncept kolektivne solidarnosti. Takođe, pristupa izazovnim situacijama hrabro, pokazujući adaptabilnost i jačinu svog duha.

Korišćeno:
Cambridge International,
InternationalBaccalaureate,
EU Council's Conclusion on
effective leadership in education,
EU Council's Conclusion on
effective teacher education, ISTE
Standards for Education Leaders, Global
Framework for Professional Teaching
Standards, UNESCO.

